

НАША ЦЕРКВА

Видання благословив Архієпископ і Митрополит Києва - Матері міст Руських, Галицький, Патріарх всієї Русі-України, Свято-Успенських Києво-Печерської та Почаївської Лавр Священноархімандрит ФІЛАРЕТ

Релігійний додаток часопису "БОРИСТЕН" ---№11(218)---

*Господь має для кожного з нас
промисливий задум, як
найкраще спрямувати нас до
спасіння, - Митрополит Епіфаній*

*Проповідь Блаженнішого
Митрополита Київського і всієї
України Епіфанія
в двадцяту неділю після
П'ятидесятниці*

*Дорогі брати і сестри! Слава
Ісусу Христу!*

З Послання апостола Павла до Галатів ми нині чуємо нагадування про його особисте навернення, як він, бувши спочатку гонителем Церкви, став її будівничим та проповідником Євангелія. Чого ми можемо навчитися з цих апостольських слів? Бо очевидно, що Павло у посланні свідчить про себе не заради вихваляння, але маючи на увазі духовну користь для читачів.

Серед багатьох таких повчальних істин зупинимося на трьох. Перша – про джерело Євангельського вчення. Друга – про обрання і покликання до служіння. Третя – про можливість покаяння і духовної переміни.

«Сповіщаю ж вам, браття, – говорить апостол Павло – що Євангеліє, яке я благовістив, не є людське; бо я прийняв його і навчився не від людини, а через одкровення Ісуса Христа» (Гал. 1:11-12). В чому полягає важливість такого свідчення? В тому, що ним утверджується єдине джерело вчення апостольського, вчення Церкви – Божественне Одкровення, повнота якого явлена через Господа Ісуса Христа.

Протягом історії людства з'являлося і продовжує з'являтися багато мудреців, філософів, наставників, які завдяки власному розуму та життєвому досвіду, завдяки вивченю накопичених раніше людством знань та їх осмисленню, створюють свої певні системи настанов і пояснень. Щось у цих настановах може бути правдивим і корисним, щось – хибним. Але яким би у кожному конкретному випадку не виявилося співвідношення між правою та похибкою, всяке людське

вчення залишається саме людським. Це стосується також і різних релігійних вчень, велика кількість та різноманіття яких, що спостерігається як протягом тисячоліть історії людства, так і наявна нині, пояснюється не тим, що існує безліч суперечливих між собою «істин», як часто думають, але пояснюється суб'єктивністю людських суджень про єдину Істину.

Для кращого розуміння наведемо такий приклад. У багатьох релігійних і філософських вченнях існує свідчення про природу людини як таку, що має вимір видимий, тілесний, і невидимий, духовний. Твердження, що у людини є душа – невидима, але реальна її складова, яка керує тілом та продовжує жити навіть після фізичної смерті – таке твердження наявне у різних релігійних традиціях і фактично є основою для більшості з них. Водночас різні філософи та проповідники релігій мають відмінні одне від одного погляди на те, звідки походить ця духовна складова людини, яка її роль у нашому бутті, або що з нашою душою стається після смерті тілесної. З Божественного Одкровення ми знаємо істину про створення людини, як істоти тілесно-духовної, розумної. І від цього істинного вчення ми відрізняємо людські міркування, в яких до зерна Божественної правди додано різні людські вигадки.

У такий спосіб ми можемо розрізнати, що єдина Істина, так би мовити, «істина з великої літери» – це істина Божественного Одкровення. А різноманітні судження людські, думки різних вчителів та наставників, які часто суперечать одна одній – це плід людського міркування. Апостол Павло підкреслює, що проповідуване ним вчення – це не плід його власних роздумів і навіть не плід отриманої від інших апостолів науки. Для цього він свідчить, що після свого навернення бачився, і то недовго, лише з апостолом Петром та апостолом Яковом.

своїм родичем за плотю, «іншого з апостолів не бачив нікого» (Гал 1:19).

Настанову в істині Павло отримав від Самого Господа Ісуса Христа, можливо в час усамітненого перебування в Аравії. Тому і проповідуване ним слово Євангелія – не людське, і завдяки цьому воно вільне від помилок і неправди, які супроводжують людські мудрування.

Книги Нового Завіту писалися різними апостолами. Але всі ці книги в сукупності складають єдине Євангеліє, бо містять єдину істину, явлену і сповіщено Господом Ісусом Христом. Тому кожна людина, яка хоче пізнати істину та жити згідно з нею, яка хоче досягнути очищення від гріхів та спасіння – повинна звертатися до Євангелія, до Нового Завіту, і приймати його як Божественне джерело істини. Це є основа християнства і ніхто не може справді бути християнином, якщо би навіть і вживав для себе це іменування, якщо не бажає прийняти Новий Завіт у всій його повноті як Слово Боже, як Істину.

Бо і в наш час, як і в час життя апостола Павла, є ті, хто одні настанови та істини, сповіщені у Євангелії, приймають, а інші настанови – не бажають прийняти, бо вони суперечать їхнім людським міркуванням. Ті, хто у слові Божому, у Євангелії, у Новому Завіті щось заперечують, хто свої міркування ставлять вище за слова Божественної істини – помиляються і стають на шлях хибний. Від цього апостол Павло нас застерігає, кажучи, що Євангеліє не є людське. А тому і відповіальність за відступлення від сповіщених у ньому істин – буде не перед людиною, але перед Богом.

Це – перший урок зі слів апостольських, почутих нами.

Друга важлива думка, над якою маємо замислитися – слова апостола Павла про те, що Бог обрав його від утроби матері (Гал 1:15). Що вони означають?

Як нам відомо, Бог є Всеідаючий. Його знання не обмежується ні

простором, ні часом. Тому Він наперед знає все про людину ще раніше, ніж вона народилася. Для нас життя можна уподобінити книзі, в якій ми читаємо, гортаючи сторінку за сторінкою, або сходинкам, якими піднімаємося крок за кроком. Для Бога наше життя є явним і відкритим усе відразу. Тож знаючи його ще до того, як ми народилися, Господь має для кожного з нас промислительний задум, як найкраще спрямувати нас до спасіння. І Бог діє в нашему житті так, щоби спонукати нас до добра та застерегти від зла – при цьому в жодному разі не порушуючи нашу свободу. В цих міркуваннях часто люди плутаються і не можуть зрозуміти, як сполучається всевідання Боже і Господній промисел – з нашою свободою. Пояснення полягає в тому, що Творець справді знає все про нас – але знання це є Його знанням наперед наших власних дій та рішень, наших вчинків, які є не плодом напередвізначення чи примусу, але свободідним проявом нашої волі.

Зрозуміти це можна на прикладі навернення апостола Павла. Спочатку він був гонителем Церкви, бо через ревність у фарисейських переданнях вважав християн послідовниками і проповідниками неправди, а тому боровся з ними. Однак коли у дорозі до Дамаску Савлу з'явився Сам Господь Ісус Христос, то перед ним постав вибір – прийняти покликання від Месії чи залишитися впертим у своїх попередніх переконаннях. Бог, як Всеідаючий, знов, який вибір зробить Савл, однак вибір був зроблений майбутнім апостолом самостійно. Цей вибір був наперед передбачений Богом, але не був зроблений Ним замість Савла. Господь створив йому умови, щоби Савл міг піznати істину, але лише від майбутнього апостола залежало рішення: прийняти істину чи відкинути її. Цей приклад стосується і кожного з нас. Бог ще до нашого народження знає все про нашу особистість, а тому зі Свого боку діє так, щоби завжди спонукати нас до

кращого, навчити істині та утвердити на шляху правди. Однак лише від нас залежить, як ми приймаємо волю Божу, чи бажаємо пізнавати істину та чи живемо у згоді з нею.

Знаючи про людину все, Господь спонукає її до найкрашого шляху. Це спонукання ми ще називаємо покликанням. Одна людина може принести більше плодів добра на шляху священнослужжіння, інша – працюючи в науці, у бізнесі, у суспільних справах чи іншій сфері, згідно отриманих від Бога талантів. Хтось краще виконає волю Господню в стані сімейному, народивши та виховавши у добрі дітей, а хтось має кращий шлях до спасіння в аскетичному усамітненні.

Знаючи про людину наперед, який шлях для неї буде кращим, Господь кличе її саме до такого шляху, спонукає, заохочує. Але вибір – прийняти своє покликання чи відкинути його – залежить лише від кожного з нас особисто. Тому нам належить прислухатися до волі Божої, просити Господа відкрити нам пізнання нашого покликання, щоби ми не блукали манівцями, але знайшли вірну дорогу життя і неухильно трималися її.

На завершення ж наших роздумів маємо звернути увагу на ще один урок зі слів апостола Павла. Він був гонителем Церкви через те, що захопився ревністю до людських передань, які насправді суперечили істині. Але Бог за це не відкинув його, хоча Савл і сам був грішником, і грішні дії інших схвалював та брав в них участь. Цей приклад переміни є для нас натхненням і заохоченням не впадати у розpac і відчай, коли усвідомлюємо нашу власну гріховність, але з вірою в Бога і у надії на Його милосердя виправлятися і очищатися від гріхів.

Бо дуже часто великою спокусою для людини є духовне гріховне засліплення, коли вона живе, порушуючи заповіді Божі, примножуючи зло – але не бачить і не відчуває цього. А не відчуваючи –

не розуміє і потреби у виправленні та покаянні. Однак не менш небезпечною спокусою є інша крайність – коли від усвідомлення власних гріхів, від розуміння того, яке зло ми зробили, наша душа впадає у розpac або навіть у відчай. У таких випадках лукавий дух спокушає нас думкою про те, що для таких, як ми, злочинців і грішників, неможливе вже виправлення, що покаяння нам не допоможе, що Бог нібіто остаточно відвернувся від нас.

Обидві крайності – засліплення духовне і нечутливість, так само як і відчай та зневіра в Божому милосерді – мають одинаковий наслідок: замість виправлення людина залишається у стані гріха. Щоби не сталося з нами подібного, ми маємо згадувати приклад апостола Павла та інших грішників, які навернулися та покаялися. Вони з Божою допомогою навіть з безодні, в яку впали, змогли піднятися до вершин святості.

Ось такі три повчальних уроки, дорогі брати і сестри, ми можемо винести з почутого нами сьогодні апостольського читання. Тож бажаю всім нам ніколи не забувати про те, що Євангеліє, Новий Завіт, є джерелом пізнання Божественної Істини, що для кожного з нас у Господа є покликання і Промисел Божий завжди дбає про те, щоби, не порушуючи нашої свободи, спрямувати нас до добра та відвернути від зла. І яким би глибоким не було би наше падіння, якими би задавненими чи укоріненими не були би наші гріхи й пристрасті – з Божою допомогою ми можемо і здатні подолати їх, адже милосердя Спасителя – невичерпне.

Амінь

romoinsna.info

"Адреси доброти"

ДОРОГІ ЖЕРТВОДАВЦІ!

Наші постійні читачі знають що кожного року редакція з Вашею допомогою готує в дніпровському сиротинці «Українське Різдво». А тому закликаємо не зраджувати нашій спільній традиції і цього разу порадувати обділених долею дітей на цей величний християнський празник. І як завжди не забуваймо про допомогу нашим захисникам на Донбасі.

А ще про мас-медійну роботу на патріотичній ниві. Ми сердечно вдячні добродію **Володимиру Могучому** з штату **Нью-Джерзі**, який вже вкотре по княжому жертвuje на видання бюллетеня «Наша Церква». А так само почесному доктору теології **Леоніду Якобчуку (Union, N.J.)** за підготовку і організацію фінансування видання християнської книги «Пізнайте правду і правда визволить вас!». Правдиво бажаємо Вам усіляких гарнота та гарного самопочуття!

Влас. інформ.

romoinsna.info

Предстоятель зустрівся з українськими держслужбовцями-релігієзнавцями

Предстоятель помісної Української Православної Церкви 11 листопада 2021 року прийняв у своїй резиденції – Митрополичому домі українських держслужбовців-релігієзнавців.

Цього дня до Блаженнішого Митрополита Епіфанія завітали керівник Відділу з питань релігій, забезпечення права громадян на свободу світогляду і віросповідання Департаменту гуманітарної та соціальної політики Секретаріату Кабінету міністрів України Андрій Юраш, заступниця керівника відділу Лариса Владиченко, співробітники відділу – Іван Папаяні, Вікторія Лученко та Наталія Лой, а також співробітниця Офісу уповноваженого із захисту державної мови Наталія Ткаченко.

Його Блаженство обговорив із гостями питання соціально-культурного спрямування та міжконфесійні взаємовідносини в релігійному полі України, яке вирізняється наявністю унікальної консолідуючої інституції – Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій.

Також мова йшла про поглиблення партнерських і дружніх взаємовідносин між Церквою і державою.

Окрім того, Предстоятель розповів гостям про процес розвитку становлення Православної Церкви України, подякував їм за працю та відзначив високими церковними нагородами.

romo misna . info

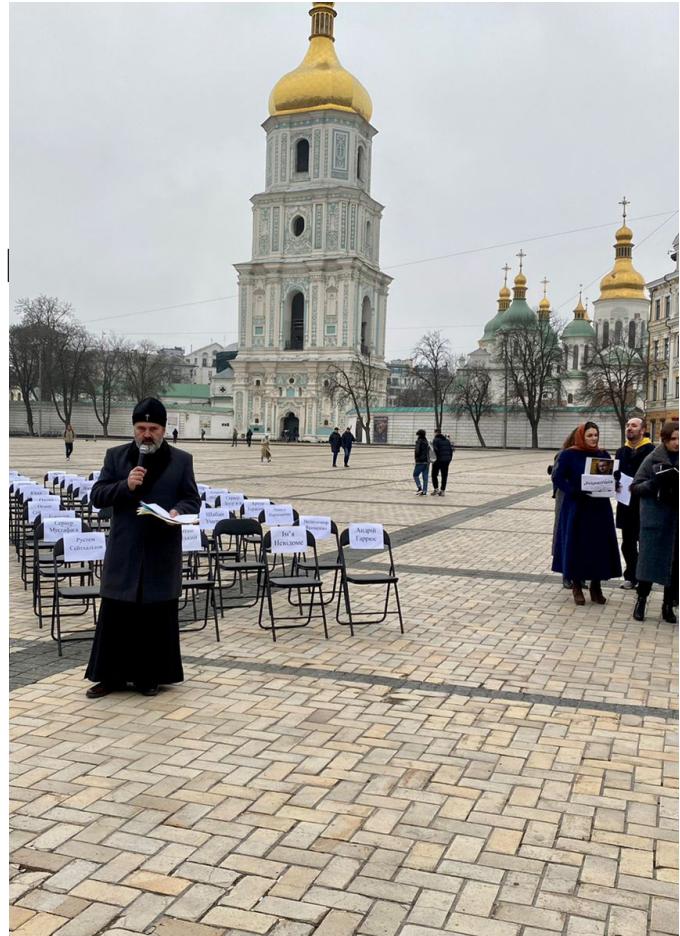
romo misna.info

"Актуально"

Митрополит Климент взяв участь в акції на підтримку українських заручників Кремля

олова Православної місії допомоги жертвам порушення прав людини та особам, позбавленим волі митрополит Сімферопольський і Кримський Климент 15 листопада 2021 року з благословення Блаженнішого Митрополита Епіфанія взяв участь в акції на підтримку українських заручників Кремля «Порожні стільці», яка вчоргове відбулася на Софійській площі столиці.

На площі розмістили інсталяцію – порожні стільці з іменами політв'язнів, які символічно нагадують про незаконно ув'язнених.

Українські діячі культури, журналісти та громадські діячі зачитали свої листи до полонених й ув'язнених у Росії та в тимчасово окупованому Криму і районах Донбасу.

Під час заходу митрополит Климент звернувся до присутніх з приводу постійної підтримки українських бранців Кремля та зачитав лист від ув'язненого журналіста-фрілансера «Крим.Реалії» В'ячеслава Єсипенка до Митрополита Епіфанія.

«Молитовно з вами, прошу ваших молитов, дякую за все, що ви робите, щоб і держава Україна, і Українська православна церква були єдиними», – зокрема йдеться у листі В'ячеслава Єсипенка.

romoinsna.info

"Актуально"

Відбулася телефонна розмова Київського Митрополита Епіфанія та Вселенського Патріарха Варфоломія UA/GR

16 листопада 2021 року відбулася телефонна розмова Предстоятеля Православної Церкви України Митрополита Київського і всієї України Епіфанія та Архієпископа Константинополя – Нового Риму, Вселенського Патріарха Варфоломія.

Під час спілкування Блаженніший Митрополит Епіфаній ще раз привітав Всесвятійшого Патріарха Варфоломія з подвійним визначним ювілеєм, який Патріарх відзначив днями – 30 років обрання та інtronізації на Патріарший Престол Великої Христової Церкви у Константинополі.

Блаженніший владика від себе особисто та від повноти Української Православної Церкви побажав міцного здоров'я, невичерпних духовних і тілесних сил, многих і благословенних літ служіння. Патріарх Варфоломій подякував за добре побажання та повідомив, що його стан здоров'я є добрим, пригадав з теплом на серці та радістю на душі про візит в Україну, а також згадав про успішний візит до Сполучених Штатів Америки, який завершився нещодавно.

*Революція Гідності надихає нас і тепер боротися з неправдою, боротися за мир і єдність України, боротися за єдність Української Православної Церкви, –
Митрополит Епіфаній*

Проповідь Блаженнішого
Митрополита Київського і всієї
України Епіфанія у двадцять другу
неділю після П'ятидесятниці і день
свята Собору архістратига Михаїла
та інших небесних сил безплотних,
Дорогі брати і сестри! Слава Ісусу
Христу!

святом, Днем Гідності та Свободи, історія якого тісно переплетена з цим святым місцем, із Золотоверхим Михайлівським монастирем.

Але перш ніж переїдемо до міркувань про повчальне значення для нас святкованих подій, хочу привернути нашу спільну увагу до слів апостола Павла з Послання до Галатів, які читаються нині: «Ті, які бажають хвалитися плотю, примушують вас обрізуватися тільки для того, щоб їх не гнали за хрест Христів, бо й самі ті, що обрізуються, не дотримуються закону, але хочуть, щоб ви обрізувалися, аби похвалитися вашою плотню» (Гал. 6:12-13). Раніше ми з вами, дорогі брати і сестри, вже говорили, розглядаючи слова апостола Павла, про ті суперечки, які виникли у першій Церкві щодо питання, чи слід християнам, особливо наверненим з народів язичницьких, дотримуватися обрядового старозавітного закону, головною ознакою належності до якого було згадуване у Посланні обрізання. Тож не будемо докладно зупинятися на цьому, але скажемо про те, як почуті нами слова Писання безпосередньо пов'язані з сьогоденням та з життям Української Православної Церкви, з тими скорботами і випробуваннями,

Сердечно вітаю всіх, а особливо братію обителі та вас, дорогі парафіяни цього кафедрального собору, духовного центру Православної Церкви України, з нашим спільним святом на честь Архистратига Михаїла та інших небесних сил безплотних. Також вітаю всіх з українським державним

яких вона зазнає.

Відомо, що слово «канон», яке часто вживається у церковній традиції, а особливо у останні десятиліття, коли точиться полеміка навколо незалежності нашої Помісної Церкви, – це слово має значення «закон, правило». Тобто коли ми чуємо «канонічний» або «неканонічний», то це означає «законний, правильний», або «незаконний, неправильний». Коли ми будемо пам'ятати це, то в полеміці перших християн, яка точилася навіть серед самих апостолів, щодо ставлення до обрядів закону Мойсеєвого, до необхідності обрідання, як ознаки завіту з Богом, ставлення до законів про чисте і нечисте тощо – у цій полеміці ми побачимо пряму аналогію з нинішнім часом. Бо ця полеміка теж була про «канонічне» і «неканонічне». Ця полеміка була про те, чи «канонічно» бути християнином, але при цьому не дотримуватися тих притисів, тих канонів, які встановили книжники і начальники народу Ізраїля.

Відповідь на це питання дає нам не лише апостол Павло, але і цілий собор апостольський, який був зібраний у Єрусалимі, прощознаємо з книги Діянь. На цьому соборі було розглянуто суперечки, що виникли, і визначено, що обрядовий старозавітний закон, правила про чисте і нечисте тощо – все це втратило своє значення, бо Христос вже прийшов і виконав все, до чого народ готувався через такі настанови. Відтак собор апостольський визначив, що заповіді Божі, які містяться в Старому Завіті та стосуються любові до Бога

і до біжніх, про важливість яких свідчить і Сам Господь Ісус Христос – вони залишаються актуальними і мають бути взірцем для всіх християн, незалежно від їхнього походження. Натомість обрядовий закон втратив своє значення, і тому ніхто не повинен примушувати його виконувати. Цим рішенням апостоли показали, що Церква Христова хоча і має власні притиси й настанови, які сукупно іменуються правилами, канонами – але живе не ними, а живе Христом, живе благодаттю Божою, повноту якої вона прийняла через Хресну жертву, смерть і воскресіння Спасителя, через сходження Святого Духа у день П'ятидесятниці. А канони, закони і правила мають підпорядковане значення. Вони служать Церкві, а не Церква служить їм, як про це говорив і Спаситель, вказуючи: «Субота для людини, а не людина для суботи; тому Син Людський є господар і суботи» (Мк. 2:27-28). Від того, давнього часу, перенесімось думкою у нинішній і побачимо, що хоча минуло двадцять століть – сутність згаданої нами полеміки не змінилася. Сучасні ревнителі закону, якими тоді вважали себе книжники і фарисеї, тепер привласнюють собі визначення «канонічної Церкви», тобто «законної», а всіх, хто не погоджується слідувати їхнім притисам – називають «неканонічними». Підкреслю – не погоджуються не з правилами Церкви, але з тими тлумаченнями, з тим законництвом, ке сучасні книжники і фарисеї поставили вище за сутність цих самих правил, вищих

за Церкву.

Подивіться на них зі сторони, а вони самі нехай подивляться на себе і послухають голос власної совісті - чи справді вони виконують усі церковні канони як належить, щоби називатися «канонічною Церквою» та докоряти незгідним із ними «неканонічністю»? Відповідь буде ясною і простою: ні, не виконують.

Не виконують так само, як і давні законники, які примушували новонавернених християн триматися «передань старців», але самі їх не виконували. Тому і викриває їх Спаситель, кажучи: «На Мойсеєвому сидінні сіли книжники та фарисеї. [...] За ділами їхніми не робіть, бо вони говорять і не роблять. Зв'язують важкі тягарі, які неможливо носити, і кладуть їх людям на плечі; самі ж і пальцем своїм не хочуть зрушити їх» (Мф. 23:2-4).

Десятиліттями ці законники, або «канонічні», говорили нам, що Українську Церкву ніхто не визнає і ніхто з нею не спілкується, і цим виправдовували своє відступлення від єднання з нами. Не маючи жодного достовірного звинувачення проти нас у питаннях справді важливих, якими є віровчення, устрій церковного життя, дотримання Священного Передання, вони докоряли нам тим, що ми нібито порушуємо канони - так само, як апостолу Павлу лжебрати докоряли, що він порушує закон Мойсея. Але ми ніколи не відступали від вчення Православної Церкви, від визначеного канонами устрою церковного життя. А вся наша, так би мовити,

«провіна» полягала лише в тому, що ми не бажали підкорятися їхній сваволі. Не бажали, використовуючи згадані раніше слова апостола Павла, щоби законники «хвалилися плотю нашою».

I в цій суперечці, що тривала десятиліттями, Бог показав, хто правий, а хто - помиляється. Бо Вселенський Патріарх, до якого ми згідно з канонами апелювали, як до Предстоятеля нашої Церкви-Матері та до Першого Престолу серед православних, три роки тому разом із Синодом виніс рішення, якими ствердив незалежність Української Церкви. Він голосно і однозначно підтверджив те, що було відоме від початку - Московський престол підкорив собі Церкву України не за приписами правил, але свавільно і насиллям, і поклав цьому підкоренню остаточний кінець. Але замість того, щоби послухати голосу вже навіть не нас, своїх братів, але Вселенського Патріарха, ці законники і його самого стали відкидати і осуджувати.

I всіх Предстоятелів та всі Помісні Церкви, які послідували цьому доброму рішенню, вони також засуджують і збурюють проти них християн. I роблять це так само, як колись робили ревнителі старого закону, які ходили вслід за апостолом Павлом і збурювали місцеві Церкви, навчаючи, що лише їхнє бачення є «канонічним», а проповідь апостольська - «неканонічна», бо не тримається їхніх, законницьких, тлумачень та передань старців. Такі лжебрати, як ми знаємо, навіть апостола Петра і

деяких інших з апостолів на певний час спокусили, і вони стали віддалятися від спілкування з християнами, наверненими з язичників, хоча і не відкидали спілкування з апостолом Павлом.

Подібно до Петра у той час і нині деякі з Церков, не відкидаючи спілкування з Вселенським Патріархом, дочасно відсторонюються від нас. Але, маючи приклад євангельського часу, ми маємо бути впевненими, що ця спокуса промине, і єднання у спілкуванні повноти Церкви Христової відновиться в наш час так само, як воно відновилося і в часи апостолів. А новітні законники або усвідомлять свою помилку і вправляються, повернувшись до повноти єднання з усією Церквою, від якого вони свавільно віддалилися, однобічно розірвавши Євхаристійне спілкування, або остаточно відпадуть від Церкви, як сухі гілки відпадають від живої лози виноградної.

Тому, дорогі брати і сестри, сумуючи за тими, хто піддається нині спокусі законництва, яку вони оманливо називають «канонічністю», та бажаючи їм, як нашим православним одновірцям, просвітлення і повернення до істини та до повноти єдності Церкви, ми самі не будемо перейматися їхніми звинуваченнями. Не будемо перейматися не тому, що зневажаємо їх, але тому, що маємо за взірець апостола Павла і Самого Господа Ісуса Христа, які не переймалися

оманливими звинуваченнями законників, але самі викривали їхню неправду.

Дорогі брати і сестри!

Сьогодні ми святкуємо Собор Архистратига Михаїла та інших небесних сил безплотних, вшановуючи нашого небесного покровителя, начальника ангельських воїнств, заступника усіх, хто бореться зі злом і неправдою, Архангел Михаїл є не лише патроном посвяченого його імені цього Золотоверхого собору і монастиря, але також покровителем і нашого Києва, столиці України. Цей духовний зв'язок, про який знаємо віддавна, в новітній історії був засвідчений двома подіями, кожна з яких тісно переплелається і з цим монастирем, і з нашим кафедральним собором, і з днем церковного свята. Бодві революції, початок яких Україна нині спільно святкує, як День Гідності та Свободи, розпочалися сьогодні, в день Собору Архистратига Михаїла. Обидві вони були спрямовані проти омани, проти неправди, яку тодішні можновладці хотіли покласти в основу життя нашої держави. Але народ повстав проти цієї омани так само, як на початках світу Архистратиг Михаїл повстав проти омани диявола, боровся з ним і скинув його.

Ці приклади та цей символічний зв'язок надихають нас і тепер боротися з неправдою, боротися за мир і єдність України, боротися за єдність Української Православної Церкви. І ми віримо, що досягнемо у цій боротьбі перемоги!

р о м і с н а . i n f o

Митрополит Епіфаній очолив панахиду за жертвами Голодоморів

Предстоятель помісної Української Православної Церкви 27 листопада 2021 року на території національного музею «Меморіал жертв Голодомору» звершив панахиду за жертвами Голодомору-геноциду українського народу.

tragічним для усіх українців подіям.

День пам'яті жертв голодоморів на території України 1921-1923, 1932-1933 та 1946-1947 років щороку відзначається в четверту суботу листопада.

Сьогодні молитва за душі невинних жертв голодоморів лунала також у храмах Православн

Блаженнійшому Митрополиту Київському і всієї України Епіфанію співслужили архієпископ Вишгородський Агафіт та численне духовенство.

До вшанування пам'яті тих, хто невинно загинув під час штучно організованих радянським тоталітарним режимом голодів долутилися й інші представники Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій.

У заході також взяли участь представники влади, громадські та культурні діячі й небайдужі громадяни.

Після відправи було оголошено загальномаціональну хвилину мовчання і розпочалася всеукраїнська акція «Засвіти свічку».

Згодом Президент Володимир Зеленський виголосив промову, присвячену цим

Предстоятель підтвердив незмінність позиції ПЦУ щодо протидії проявам домашнього насильства

В рамках проекту «Підтримка діалогу між організаціями громадянського суспільства, урядовими та релігійними організаціями для синхронізації зусиль з надання допомоги жертвам насильства» Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній 25 листопада 2021 року зустрівся у своїй резиденції - Митрополичому дому з радницею Посольства Швеції в Україні Марією Ліндгрен-Салтановою і народним депутатом України Соломією Бобровською. У зустрічі також взяли участь архієпископ Чернігівський і Ніжинський Євстратій, заступник голови Управління соціального служіння та благодійності ПЦУ протоієрей Сергій Дмитрієв, консультант «Елеос-Україна» Валерія Рачинська та голова правління Інституту релігійної свободи Олександр Заець.

Під час розмови всі учасники підкреслювали необхідність постійної уваги до проблеми домашнього насильства та застосування чітких механізмів протидії його проявам й надання допомоги тим, хто постраждав від нього. В контексті цього йшлося про відкриття центрів допомоги постраждалим від насильства на зразок

того, який Православна Церква України за сприяння партнерських організацій відкрила у Київській області.

Також Олександр Заець поінформував присутніх, що незабаром вийде друком спеціально розроблений навчальний посібник для священнослужителів, присвячений темі протидії домашньому насильству.

Окрім цього сторони обговорили питання ратифікації Стамбульської конвенції. Митрополит Епіфаній та архієпископ Євстратій озвучили позицію ПЦУ та загалом Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій, яка полягає в тому, що у нинішньому вигляді конвенцію не слід ратифіковувати. Для релігійної спільноти є неприйнятними елементи гендерної ідеології, які закладені у конвенцію і насправді не слугують боротьбі з домашнім насильством та не мають на меті встановлення рівності прав жінок і чоловіків. Отже, саме боротьба з домашнім насильством має бути справжньою метою, а не намагання попри заперечення прийняти певну конвенцію. Законодавство України, в тому числі завдяки підтримці відповідних рішень з боку релігійної спільноти, вже має механізми протидії домашньому насильству - навіть кращі, ніж передбачено конвенцією. Тож зусилля слід спрямувати на застосування цих механізмів, їх поліпшення. Також було запропоновано ініціювати вироблення та прийняття Радою Європи відповідного документу в додаток до Стамбульської конвенції, який би унеможливлював зловживання вміщеними в ній ідеологічними формулами.

У підсумку було заплановано проведення подальших зустрічей і консультацій, зокрема з представниками Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій, задля співпраці, вироблення спільної позиції та посилення дієвої допомоги тим, хто потерпає від домашнього насильства.

р о т i s n a . i n f o

У Чуднові освячено каплицю для військових

Єпископ Житомирський і Овруцький Паїсій відвідав місто Чуднів.

Очільник єпархії завітав у військову частину А 1979, де збудували нову каплицю для військовослужбовців.

Архієпископ на запрошення командира частини Павла Агеєва звершив освячення каплиці на честь святого великомученика Юрія Переможця.

За богослужінням єпископу Паїсію співслужили Чуднівський благочинний протоієрей Андрій Артемчук, отці-капелани Житомирсько-Овруцької єпархії та протодиякон Василь Татарин, клірик Свято-Михайлівського кафедрального собору м. Житомира.

По завершенню чину освячення, до Дня Збройних Сил України, очільник єпархії нагородив Павла Агеєва благословенною (архієрейською) грамотою.

==== Молитви за дітей====

*О Пресвята Владичище Діво
 Богородице, спаси і збережи під
 покровом Твоїм моїх дітей (імена),
 усіх юнаків, дівчат і немовлят,
 хрещених і безіменних і тих, які
 в череві матері носяться. Укрий
 їх ризою Твого материнства,
 збережи їх у страху Божому і в
 слухняності батькам, ублагай
 Господа моого і Сина Твого, нехай
 дарує їм корисне для спасіння
 їхнього. Вручаю їх Материнському
 нагляду Твоєму, бо Ти єси
 Божественний Покров рабам
 Твоїм.*

РЕКЛАМА

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД.
 Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію MIST з іншими компаніями
 і переконайтесь в цьому самі.

- **ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ**
 В Україну: 30-40 днів
 В Москву: 30-40 днів
 В Ст. Петербург: 35-45 днів
 Решта регіонів на www.meest.us
- **ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ**
- **ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ**
- **УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ**
- **ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ**

ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:
 В Україну: 3-5 робочих днів
 В Москву: 5-7 робочих днів

MIST MEEST

1-800-288-9949 www.meest.us

Marketing and design by [imaginestudio.com](#)

Редактує колегія. Адреса бюллетня "НЦ КП"

Адреса редакції

а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна

Телефон: (050) 340 - 28 - 27

e-mail: fidelsukhonis@gmail.com

Представництво за кордоном:

У США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakridge,
 Watchung, N.J. 07069, USA;

borysten.com.ua - архів бюллетнів
CatArt Верстка та дизайн

Підписано до друку 17.02.2016
 Папір офсетний. Друк цифровий
 Видавець ФОП Озеров Г.В.
 м.Харків, вул.Університетська, 3, кв.9
Свідоцтво про державну реєстрацію
№ 818604 від 02.03.2000